

УДК 338

Ірина Федишин

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ ЦІЛЮВИХ КОМПЛЕКСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ

Iryna Fedyshyn

METHODOLOGY OF INNOVATION COMPLEX PROGRAMS ELABORATION

Розвиток економіки обумовлює необхідність комплексного вирішення широкого кола проблем, безпосередньо пов'язаних із створенням, освоєнням виробництва і впровадженням нової техніки, а також з підвищенням ефективності цього процесу і якості всієї роботи в галузях народного господарства.

В процесі дослідження встановлено, що для макро- та мікроекономічного регулювання науково-технічного прогресу в умовах ринкової економіки найбільш доцільно використовувати програмно-цільовий метод. Він реалізується в цільових комплексних наукових програмах (далі ЦКНП), які дозволяють найбільш ефективно вирішувати завдання по створенню і освоєнню промислового виготовлення виробів, нової техніки, нових технологічних процесів та ін.

Розробка попереднього і розгорнутого проекту програми, створення робочих груп, та визначення головної і базових організацій по розробці програми, включають три етапи.

На першому етапі формування проекту програми, після формування загальної концепції з техніко-економічними обґрунтуванням і комплексом цілей, орган управління програмою направляє підготовлені матеріали можливим державним і недержавним підприємствам - учасникам робіт по програмі, а також споживачам програмної продукції із запрошенням взяти участь у формуванні і реалізації програм, об'являє конкурс на найбільш ефективно вирішення проблеми.

На другому етапі орган управління програмою розглядає і відбирає найбільш ефективні пропозиції, пов'язує їх комплексом цілей, визначає науково-технічні, економічні, соціальні, екологічні пріоритети, вносить корективи і розробляє декілька варіантів програми, який розсилає зацікавленим органам.

На третьому етапі розробляється розгорнутий проект програми з врахуванням скоректованого, у випадку необхідності, комплексу їх цілей, а також погодженими між організаціями розробниками і споживачами продукції, техніко-економічними показниками.

Оцінка ефективності варіантів програми здійснюється двома шляхами:

- побудови системи економіко - математичних моделей і розрахунок варіантів по них на ЕОМ;
- експертна оцінка.

Порядок формування регіональної програми відображено на рис. 1. Визначення головної, базових організацій оформляється відповідними розпорядженнями, постановами та рішеннями в залежності від технічного завдання на розробку методології, тобто регіонального, галузевого, чи підприємств-замовників.

Рис. 1. Схема формування і реалізації ЦКП

Організаційно-економічний механізм управління формуванням і реалізацією наукових програм повинен бути найоптимальнішим.

Фінансування ЦКП здійснюється двома способами: на основі оплати виконаних завдань по програмі із центральних джерел програмного фінансування; на основі фінансування заходів програми кожним учасником.